

GFS – ezofago-gastro-duodenoskopia (prezretie hornej časti tráviacej sústavy)

Základná informácia k vysvetľujúcemu rozhovoru a k informovanému súhlasu

Prezretie hornej časti tráviacej sústavy umožňuje lekárovi spoznať presnejšie charakter Vašich ťažkostí, prípadne včas rozpoznať možné chorobné zmeny. Pred vyšetrením sa s Vami lekár pohovára o potrebe plánovaného vyšetrenia. Je potrebné, aby ste sa dozvedeli o možných rizikách a následkoch vyšetrenia a mohli ste sa správne rozhodnúť. Informačný list Vám pomôže pripraviť sa na vysvetľujúci rozhovor, ktorý s Vami vykoná lekár pred samotným vyšetrením.

Ako sa robí vyšetrenie?

Na vyšetrenie pažeráka, žalúdka a dvanástnika zasúva lekár cez ústnu dutinu ohybný optický prístroj (endoskop). Chorobné zmeny možno lepšie rozpoznať vtedy, keď sa tráviaca sústava rozfúkne vzduchom. Pred vyšetrením sa hltan znecitlivie nastriekaním lokálneho anestetického prípravku alebo môžete dostať injekciu na upokojenie (sedácia). Ak je to potrebné, dá sa počas vyšetrenia pomocou klieštikov odobrať vzorka tkaniva na mikroskopický rozbor alebo stanovenie prítomnosti baktérií. Napriek tomu, že odobratie vzorky je bezbolestné, vyšetrenie môže byť niekedy pocítované ako nepríjemné. Ak sa v rámci vyšetrenia plánujú aj iné zákroky, budeme Vás o tom včas informovať.

Ako sa pripraviť na vyšetrenie?

Pre podrobné prezretie hornej časti tráviacej sústavy musíte byť nalačno, a preto nesmiete v deň vyšetrenia ani jesť, ani piť. Ak užívate lieky, ktoré nemožno prerušiť, užite ich skoro ráno iba s trochou vody (lieky na vysoký tlak, na srdce...).

S akými ťažkosťami treba počítať?

Endoskopické vyšetrenie hornej tráviacej sústavy je dnes už prakticky bezrizikovým rutinným vyšetrením. Napriek najväčšej pozornosti sa môžu v zriedkavých prípadoch vyskytnúť tieto komplikácie:

- Zriedkavo sa môže vyskytnúť mechanické zranenie sliznice tráviacej sústavy, hrtana a dýchacej trubice endoskopom, prípadne pomocnými nástrojmi, alebo takým nafúknutím vzduchom, že dôjde k porušeniu (perforácii) steny tráviacej trubice. To by si vyžiadalo operačné riešenie, ktoré má svoje vlastné riziká.
- Výnimočne môže dôjsť pri ligácii či sklerotizácii pažerákových žíl k návratu krvi či tráviacich štiav do hltana a k ich vdychnutiu – aspirácii, čo môže spôsobiť zápal pľúc s potrebou ATB liečby.
- Veľmi zriedkavo sa môže vyskytnúť silnejšie krvácanie po odbere sliznice klieštikmi na vyšetrenie. Možno ho zastaviť tak, že sa cez endoskop vstreknú patričný liek na krvácajúce miesto. Ak máte poruchu zrážania alebo užívate lieky na riedenie krvi, upozorníte na to lekára a sestru (Warfarin, Orfarin, Eliquis, Trombex, Lixiana, Acylpirin, Anopyrin, Plavix, Ipaton v tabletkách alebo Clexane, Fragmin, Fraxiparine v podkožných injekciách...).
- Veľmi zriedkavo môže dôjsť k opľynneniu dýchania až k jeho zastaveniu, najmä ak sa podá injekcia na upokojenie. Zvýšená ostražitosť lekára a sestry pri vyšetrení znižuje túto možnosť na minimum.
- Veľmi zriedkavo sa vyskytuje precitlivenosť (alergia) na injekčne podané lieky alebo na miestne znecitlivenie sliznice hltana. Ak máte alergiu na anestetiká alebo ťažkú prieduškovú astmu či chronický zápal priedušiek, upozorníte na to lekára a sestru.
- Vzácné dochádza k poruchám srdcovocievneho systému, preniknutiu baktérií do krvného obehu alebo k zraneniu

následkom polohovania pred, počas a po vyšetrení alebo aj k zraneniu chrupu (na kývajúce sa zuby upozorníte lekára a sestru).

Na čo by ste si mali dať pozor po vyšetrení?

- Vzhľadom na miestne znecitlivenie hltana nesmiete polhodinu po vyšetrení ani jesť, ani piť, ani fajčiť.
- Ak po vyšetrení pocítujete bolesti, alebo iné poruchy celkového stavu (závraty, nevoľnosť, vracanie krvi, zastavenie vetrov), informujte o tom hneď svojho lekára.
- Ak ste pred alebo počas vyšetrenia dostali upokojujúcu injekciu, môžete viesť auto najskôr po 24 hodinách. Rovnako by ste v tomto období nemali robiť zásadné rozhodnutia a pracovať s nebezpečnými nástrojmi. Po podaní upokojujúcej injekcie nesmiete odísť sám z ambulancie. Je nutné zabezpečiť si odvoz domov (najlepšie autom) alebo sprevádzanie inou osobou, minimálne 6 hodín musíte byť pod stálym dohľadom inej osoby.

Máte otázky k vysvetľujúcemu rozhovoru ?

Počas vysvetľujúceho rozhovoru sa máte pýtať na všetky otázky, ktoré Vás zaujímajú, napríklad:

- prečo je toto vyšetrenie nevyhnutné,
- existuje aj iná vyšetrovacia metóda,
- vyplývajú z tohto vyšetrenia pre mňa osobitne nejaké riziká, o ktorých sa v informačnom liste nepísalo?

Informovaný súhlas pacienta na poskytovanie zdravotnej starostlivosti podľa § 6 ods. 4 Zák. č. 576/2004 Z. z.

Týmto vlastnoručným podpisom potvrdzujem, že som dnešného dňa bol/-a ošetrovujúcim zdravotníckym pracovníkom riadne informovaný/-á o:

- účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti (podanie sedatíva + ezofago-gastro-duodenoskopia diagnostická i terapeutická).
- možnostiach voľby navrhovaných postupov,
- rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti,
- práve informovaný súhlas kedykoľvek slobodne odvolať.

Poučenie bolo poskytnuté:

- a) zrozumiteľne, ohľaduplne, bez nátlaku, s možnosťou a dostatočným časom slobodne sa rozhodnúť pre informovaný súhlas,
- b) primerane rozumovej a vôľovej vyspelosti a zdravotnému stavu mojej osoby,
- c) porozumel som obsahu vysvetľujúceho tlačiva.

Dolupodpísaný/-á zároveň týmto potvrdzujem, že som neodmietol/-la poučenie.

Súhlasím s plánovaným zákrokom.

podpis lekára

dátum

podpis pacienta